

SUOMEN VAPAA-AJAN-
KALASTAJIEN
KESKUSJÄRJESTÖ

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö
Vanha talvitie 2–6 A 11
00580 Helsinki
olli.saari@vapaa-ajankalastaja.fi

LAUSUNTO

11.11.2024

Varsinais-Suomen ELY-keskus,
Kalatalouspalvelut
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

Viite VAR-ELYn kuulutus vireilläolosta kotisivuillaan (VARELY/6177/2024)

Asia Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön (SVK) lausunto Tammisaari-Pohjan kalatalousalue yhdessä Inkoon kalatalousalueen sekä Högbensjön Hoitoyhdistys ry:n kalastusrajoituksista Högbensjön järveen (Raasepori & Inkoo).

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestön lausunto

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö (SVK) on tutustunut Tammisaari-Pohjan kalatalousalueen, Inkoon kalatalousalueen ja Högbensjön Hoitoyhdistys ry:n kalastusrajoitusehdotuksiin koskien Högbensjön järveä ja lausuu hakemuksesta kunnioittavasti seuraavaa.

Hakijoiden ehdotus: *Kalastuksen kieltäminen muulla kuin mato-ongella kuhan kutuaikana koko järvestä (ajalla 15.5.–15.6). Rajoitushakemusta on perusteltu järven kalastuspaineen kasvulla viime vuosina, kun tietoa järvestä on levinnyt erityisesti eri somekanavien kautta. Havaintojen perusteella kuhakanta on järvestä viime vuosina heikentynyt sekä särkikalojen määrä selvästi noussut. Paikalliset vesialueen omistajat ovat olleet huolissaan järven tilan heikkenemisestä. Runsastuneet särkikalakannat heikentävät edelleen järven tilaa pohjaa tonkimalla ja näin nostaten ravinteita pohjasedimentistä veteen. Myöskään alamittoja eivät havaintojen perusteella kaikki noudata, vaan saaliksi on otettu kaikenkokoisia kaloja.*

SVK katsoo hakemuksessa esitettävien huolien olevan sinänsä ymmärrettäviä, mutta olisi kiinnostunut tietämään, millaista seurantamenetelmiä hakijoilla on käytössään esittämiensä havaintojensa toteamiseksi. Sinällään SVK ei pidä huonona asiana ”kalastuspaineen kasvuksi” kuvattua kalastusharrastuksen piristymistä alueella, mutta kalastuksen kestävyydestä on tietenkin tärkeä huolehtia. Hakemuksessa kuvattu tapahtumaketju kalastuksen ja kalakantojen kehittymisestä ei-toivottuun suuntaan antaa viitteitä myös siitä, että särkikalakantojen vahvistumisen (joka ei tapahdu vuodessa) taustalla on muitakin tekijöitä, kuin vain kasvanut kalastuspaine ei-osakkaiden toimesta.

SVK huomauttaa, että esitetystä muodossaan muun ohella myös hakijoita huolestuttaneiden särkikalojen pyynti tehtäisiin mahdolliseksi muutoin kuin onkimalla. SVK myös epäilee, ettei koko taajaan rakennettua järveä koskevalla kalastuskieltoesityksellä ole kaikkien kalastajien, mukaan

lukien kalastusoikeuden haltijoiden, kannatusta, ajoittuisihan esitetty kiello osittain kesälomakaudelle.

Lähtökohtaisesti SVK ei vastusta kuhan kutuaikaista rauhoittamista, kunhan se toteutetaan sekä ajallisesti että alueellisesti tarkkarajaisesti. Nyt esitettyä koko järven laajuista ja kaiken kalastuksen (pl. onginta) kielloa SVK vastustaa ja pitää sitä kalastuslain vastaisena. SVK suosittelee, että hakijat selvittävät (ehkä tietävät jo) järven tärkeimmät kuhan kutupaikat ja tekevät uuden kalastusrajoitusesityksen niitä koskien.

Hakijoiden ehdotus: *Kuhan alimitaksi 45 cm ja ylämitaksi 75 cm. Perusteluina samat asiat, kuin ensimmäisessä ehdotuksessa.*

SVK kannattaa ehdotusta ja huomauttaa, että verkkokalastusta koskien on tärkeää säätää kuhan pyyntimittoja vastaavista sallitusta solmuväleistä.

Hakijoiden ehdotus: *Saaliskiintiö kuhalle 1 kala/vuorokausi, ei koske verkkokalastusta. Perusteluina samat asiat, kuin ensimmäisessä ehdotuksessa.*

SVK katsoo, että saaliskiintiön esittäminen käytännössä vain vapakalastukseen ei ole tarkoituksenmukaista esityksen perusteena olevien tavoitteiden kannalta, vaan pikemminkin voisi vesittää tavoitteet täysin. Mikäli hakijat pitävät kuhakannan tilaa niin heikkona, että katsovat tarpeelliseksi esittää vain yhden kuhan päiväkiintiötä, pitäisi verkkokalastus päätöksestä ulosrajaamisen sijaan kieltää valikoimattomana ja tappavana pyydyksenä kokonaan.

Koska lausunnolla olevaan esitykseen sisältyy muitakin kuhakantaan vaikuttavia rajoitustoimia (pyyntimitat ja mahdolliset alueellisesti rajatut kutupaikkarajoitukset), katsoo SVK olevan kaikkiaan parempi seurata ensiksi niiden tuloksia. Mikäli tulevina vuosina katsotaan edelleen olevan tarpeen ottaa käyttöön lisäkeinoja kuhakannan vahvistamiseksi, voidaan sen yhteydessä harkita kaikkia koskevien saaliskiintiöiden käyttöönottoa.

SVK muistuttaa, että saaliskiintiötä voidaan tämän estämättä kuitenkin sisällyttää kalastusoikeuden haltijoiden myymiin lupiin vapa- ja pyydyskalastukseen.

Hakijoiden ehdotus: *Kalojen täsmäkalastuksen kieltäminen kaikuluotainta apuna käyttäen, muussa kuin järvenhoidollisessa tarkoituksessa. Perusteluina samat asiat, kuin ensimmäisessä ehdotuksessa.*

SVK toteaa kaikuluotaimen myös olevan yleistermi, joka sisältää erittäin laajan kirjon erilaisia teknisiä ratkaisua veden alaisten tiedon selvittämiseen, joita myös hyvin yleisesti ja yksilöllisin tavoin käytetään kalastuksessa apuna. Kaikuluotain on kalastuksen apuvälineen lisäksi myös turvallisuuslaite, erityisesti tuntemattomilla vesillä veneillen. Kaikuluotain voi olla hyvä apu myös kalojen etsinnässä, mutta se ei omin päin takaa saalista käyttäjälleen. Yhtä lailla niitä voidaan hyödyntää vaikkapa verkkojen pyyntipaikan valinnassa, mutta siihen eivät hakijat puutu. SVK ei pidä järkevänä eikä hakemuksen muotoilun puolesta mahdollisenakaan, että viranomaisen voisi (kuhan) kalastusta hakijan esittämällä tavalla rajoittaa. Lisäksi epämääräisen ja yhteen käyttäjäryhmään tähtäävän kiellon valvonta olisi liki mahdotonta, koska kaikuluotaimen kulloinenkin käyttötarkoituksen osoittaminen olisi täysin mahdotonta.

Yhtenä yksityiskohtana SVK lisäksi toteaa, että kaikuluotainteknologiaa voidaan tänä päivänä erityisesti vapakalastuksessa hyödyntää myös siten, että sen avulla pystytään mahdollisimman tehokkaasti välttämään ei-pyyntimittaisten kalojen koukuttamista. SVK näkee tämän suuntauksen tukevan hakijan esitystä ala- ja ylämittaisten kuhien säästämiseltä pyynnin kohteeksi joutumiselta.

Lopuksi SVK muistuttaa, että kalastuslain 53 § ja 54 § mukaan rajoitukset tai kiellot eivät saa rajoittaa kalastusoikeuden hyödyntämistä eikä heikentää mahdollisuutta hyödyntää yleiskalastusoikeuksia enempää, kuin on välttämätöntä rajoituksen tai kiellon tavoitteen saavuttamiseksi ja toteuttamiseksi. Hakemuksessa järkevästi esitetyt kuhan ala- ja ylämittasäädökset ovat jo merkittävä toimenpide Högbensjönin kuhakannan vahvistamiseksi, jota voidaan tukea verkkokalastuksen solmuvälisäätelyllä sekä alueellisesti rajatuin kutupaikkarauhoituksin.

Lisäksi SVK esittää, että viranomaisen mahdollisesti hyväksyessä osan hakijoiden esityksistä, edellytetään niiden tuloksellisuutta säännöllisesti ja koko päätöksen voimassaoloajan seuraamaan.

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry

Marcus Wikström (lausunnon valmistelija)
kalatalousasiantuntija

Olli Saari
toiminnanjohtaja